

Wie was toch...

Christiaan Marianus Henny

Of Christiaan Marianus Henny (*1817, Zutphen) als klein jongetje al bij de brandweer wilde, weten we eigenlijk niet. In ieder geval gaat hij zich later op bijzondere wijze met brandbestrijding bezighouden. En brandweerman wordt hij ook.

C.M. Henny is, net als zijn vader, kruidenier in Zutphen. Daarnaast is hij agent voor een brandverzekeringsmaatschappij in Tiel. Als 'de Tielse' zijn agenten afstoot, besluit Henny een eigen verzekeringsmaatschappij te beginnen. Dat doet hij samen met de andere Zutphense agent van 'de Tielse', zijn neef Garrit Jan Dercksen (*1797, Zutphen), handelaar in houtschors en effecten. Ze richten in 1845 de 'NV Assurantiemaatschappij tegen Brandschade' op en opereren vanuit Dercksens huis, Ravenstraatje 3. De kans op brandschade in Zutphen is groot: nauwe straatjes, oude huizen, brandgevaarlijk bouw materiaal, ondoelmatige blusapparatuur. De zaken gaan dan ook voorspoedig. In heel Nederland worden agenten aangesteld en al spoedig ook daarbuiten. Het bedrijf verhuist naar IJsselkade 61, tevens woonhuis van Henny, en later naar IJsselkade 3.

Brandpreventie is levensbelang. Daarom reikt de maatschappij zilveren penningen uit aan mensen die zich bijzonder verdienstelijk maken bij brandbestrijding. Maar Henny doet meer. Hij richt zijn eigen vrijwillige brandweerbrigade op. Die opereert naast de gemeentelijke brandweer. Het hele personeel doet mee. Henny schaft twee brandspuiten aan, die op de Paardenwal worden gestationeerd. Iedere spuit wordt bemand met een brandmeester, twee onderbrandmeesters, vier pijpmeesters en 50 spuitgasten. Verder heeft de brigade nog een chef-machinist, een chef-pijpmeester en een bode. De leiding

C.M. Henny omstreeks 1860. (foto Th. Brüggemann, Amsterdam. Collectie Iconografisch Bureau, Den Haag)

heeft vanzelfsprekend Henny zelf. Later gaat Henny's vrijwilligersbrigade op in de gemeentelijke brandweer.

Daarnaast is Henny actief in het maatschappelijke leven. Hij is meer dan twintig jaar gemeenteraadslid en is ook lid van de Provinciale Staten van Gelderland. Hij is provisor van het Burgerweeshuis en zit in tal van verenigingsbesturen. Van de Nederlandsch-Westphaalsche Spoorwegmaatschappij is hij medeoprichter.¹ De Zutphense Spaarbank – waarover hij diverse publicaties het licht laat zien – komt onder zijn leiding tot bloei. Henny overlijdt in 1906 te Zutphen.

Zoon Carel volgt in 1894 zijn vader op als directeur. In 1897 verhuist het hoofdkantoor naar het internationaal georiënteerde Den Haag. Door overnames ontstaat langzamerhand de verzekeringsgigant die wie nu kennen onder de naam *Nationale Nederlanden*. Ooit begonnen dus in Ravenstraatje 3 als 'de brandkas van Henny'.

1 Waarvan thans nog de lijn Zutphen-Winterswijk een overblijfsel is.

(Rob Kammelar)

Literatuur

- Jaarverslagen Gemeente Zutphen; Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek 1914 (www.dbnl.nl); diverse publicaties van *Nationale Nederlanden*.